MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

ŠKOLNÍ ROK 2021 - 2022

Prevence sociálně – patologických jevů

„ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL“

Materiál: Metodika tvorby minimálního programu protidrogové prevence sociálně patologických jevů

Vychází z Národní strategie primární prevence pro období 2019/2027

Základní škola, Šatov, okres Znojmo
příspěvková organizace, 671 22, Šatov 398

Krizový plán školy je součástí MPP

Ředitelka školy
Mgr. Petra Konvalinová Vlašínová

Školní metodik prevence
Mgr. Pavlína Nikolová

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Název a adresa školy	Základní škola, Šatov, okres Znojmo, Příspěvková organizace, 671 22, Šatov 398
Jméno a příjmení ředitele	Mgr. Petra Konvalinová Vlašínová
Telefon na ředitele	515 22 16 74, 777 72 16 74
E-mail na ředitele	reditel@zssatov.cz

Jméno a příjmení ŠMP	Mgr. Pavlína Nikolová
Telefon	777 135 478
E-mail	nikolova@zssatov.cz

Jméno a příjmení VP	Mgr. Petr Šlimar
Telefon	731 413 064
E-mail	slimar@zssatov.cz

	Počet tříd	Počet žáků/studentů
ZŠ - I stupeň	5	70 + 1
ZŠ - II. stupeň	4	59 + 1
Celkem	9	129 (+ 2 vzděláváni v zahraničí)

Použité zkratky:
MPP – Minimální preventivní program
SPJ – Sociálně patologické jevy
NNO – Nestátní neziskové organizace
ŠMP – Školní metodik prevence
VP - Výchovný poradce

A. ZMAPOVÁNÍ SITUACE VE ŠKOLE, PRO STANOVENÍ CÍLŮ MPP

VSTUPNÍ INFORMACE A JEJICH ZDROJE

1. Sociální a jiné okolí školy

Základní škola v Šatově byla poprvé otevřena v roce 1586 jako česká škola. Součástí dnešní školy je základní škola I. a II. stupně, školní družina a školní jídelna. Školu navštěvuje celkem 129 žáků z Šatova a okolních vesnic, zejména Havraníků a Hnanic. Zřizovatelem je Městys Šatov.

2. Informace od pedagogů

Informace od učitelů získáváme pomocí:

- pedagogických rad
- provozních porad
- osobních setkání – rozhovorů, konzultací.

Největší problémy mají pedagogové s chováním žáků – nerespektování autorit, s jejich vzájemnými vztahy ve třídě, neplněním školních povinností ze strany žáků a rodičů a v případě distančního vzdělávání se záškoláctvím a podváděním při online výuce. Prevence by měla být zaměřena také na užívání návykových látek – zejména tabáku a alkoholu.

3. Informace od rodičů

Informace získáváme prostřednictvím třídních schůzek. Využíváme také setkání, učitel - rodič - žák", které je více osobní a umožňuje tak efektivnější a příjemnější komunikaci zejména s rodiči. Rodiče nevyslovili žádnou stížnost ani připomínky či dotazy týkající se výuky nebo aktivit pořádané školou v rámci prevence rizikových forem chování**.** Individuální problémy žáků jsme řešili při osobním setkání. Dalším zdrojem informací byl online dotazník, rozesílaný na konci roku všem rodičům (viz. Výroční zpráva)

4. Informace od žáků

Velký prostor pro monitorování situace v oblasti rizikových forem chování jsou hodiny OV, Výchovy ke zdraví, Prvouky a třídnické hodiny. Dále mají možnost využít schránku důvěry nebo navštívit školního metodika prevence a výchovného poradce během konzultačních hodin, po domluvě kdykoli. Žáci a rodiče také mohou využít aplikaci „Nenech to být“ k anonymnímu nahlášení rizikového chování.

5. Hodnocení MPP minulého školního roku

Vzhledem k převažujícímu distančnímu vzdělávání v loňském školním roce nebylo možné uskutečnit téměř žádné tradiční aktivity.

V oblasti rizikového chování jsme začali na konci školního roku řešit problematické chování ve čtvrté a páté třídě – podezření na šikanu. Navázali jsme úzkou spolupráci s PPP Znojmo a plánujeme nastalé problémy řešit hned od začátku školního roku.

Dále jsme řešili záškoláctví během distanční výuky – žáci se přihlašovali do online aplikace Teams, ale ve skutečnosti nebyli na výuce přítomni, neodevzdávali úkoly. Za neomluvené hodiny byla v pololetí udělena snížená známka z chování jednomu žákovi, na konci školního roku dvěma žákům.

Uskutečnila se pouze jedna beseda – tematika AIDS, s komorníkem Freddieho Mercuryho. V letošním školním roce bychom se chtěli zaměřit zejména na vztahy mezi žáky a pomoc žákům, kteří jsou ohroženi školním neúspěchem.

B. CÍLE VYPLÝVAJÍCÍ ZE ZMAPOVÁNÍ SITUACE

Cílem programu primární prevence je zvýšení odolnosti dětí a mládeže vůči sociálně patologickým jevům a snížení rizika vlivů, které narušují zdraví osobnosti, sociální vývoj mládeže u návykových látek a gamblerství, rovněž snížení jejích dostupnosti. Důraz je kladen na záškoláctví a boj proti šikaně. Účinná prevence musí dále ovlivnit chování dětí a dospívajících ve smyslu podpory zdraví a nabízet hodnotné volnočasové aktivity. Při aplikaci programu vycházíme z obecných zásad efektivní primární prevence. Zaměřujeme se na environmentální výchovu, výchovu ke zdraví, na ochranu duševního zdraví a autorská práva, na ochranu člověka za mimořádných situací, na prevenci násilí a šikanu, na prevenci patologických jevů a MK, na estetickou a sexuální výchovu.

Věkově přiměřené různorodé a aktivizující metody

Efektivní prevence musí mít složku informační, postojovou a dovednostní.

V rámci těchto kategorií je nutno zabezpečit tyto činnosti:

- důsledné a soustavné vzdělávání žáků, učitelů a ostatních pracovníků ve školství
- osvěta rodičů v oblasti zdravého životního stylu, etické a právní výchovy
- utváření postojů ke společnosti, zdravému životnímu stylu a speciálně ke zneužívání drog u žáků
- vytváření optimálních podmínek pro vzdělávací proces, kdy je minimalizováno nepříznivé ovlivňování rozvoje schopností a osobnosti žáků
- vytváření důvěryhodných poradenských služeb pro žáky a rodiče, které jsou pro ně snadno dosažitelné a akceptovatelné
- dostatečnou nabídku hodnotných a pro žáky efektivních volnočasových aktivit
- uplatňování přiměřené represe

Velmi důležitá je koncepčnost a soustavnost vlivu na žáka s výraznou převahou pozitivních motivů, vzorů a aktivit posilující zdravé způsoby chování a osobní odpovědnost žáků za své zdraví.

Dodržování ustanovení Úmluvy o právech dítěte ve smyslu „práva dítěte na fyzický, duševní, morální, duchovní a sociálně zdravý rozvoj“ zajistí podmínky optimálního rozvoje žáků. Škola proto musí vynaložit všechny své síly na ochranu dětí před zanedbáváním výchovy a nedůslednou ochranou dětí před škodlivými vlivy.

Důležité je navozování příznivého psychosociálního klimatu ve škole, význam přikládáme rovněž realizaci relaxačních chvilek a pobytu dětí o přestávkách na školním hřišti.

C. MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

I. PRÁCE PEDAGOGICKÉHO SBORU A VEDENÍ ŠKOLY

1. V oblasti přímé práce pedagogů

- k dispozici je knihovna s odbornou literaturou
- každý se může zúčastnit školení, které je pro něj potřebné

Spolupráce s ředitelkou školy:

- ředitelka školy bude garantem školních akcí
- škola poskytne místnost k realizaci jednotlivých úkolů, přednášek
- škola poskytne audiovizuální techniku a informační technologii
- umožní telefonické spojení s odborníky
- ředitelka školy pomůže zajistit finance na jednotlivé akce z rozpočtu škol a za pomoci finančních prostředků Městyse Šatov i Obecních úřadů Havraníky a Hnanice, dále i za pomoci organizací, sdružení a svazů v obcích.
- školní metodik prevence bude jednotlivé akce konzultovat s vedením školy

2. Plán vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence SPJ

Název a odborné zaměření vzdělávání	Počet hodin	Datum konání	Realizátor – organizace, odborník	Počet školených pedagogů
Jak rozpoznat šikanu a jak postupovat při podezření na šikanu	2	26. 8. 2021	Pedagogicko psychologická poradna Znojmo	všichni
Dle aktuální nabídky				

3. Plán vzdělávání ŠMP v oblasti prevence SPJ

(V případě že dosud neznáte nabídku konkrétních vzdělávacích akcí, uveďte předpokládané zaměření, rozsah zamýšleného vzděláván a přibližný datum realizace.)

Název a odborné zaměření vzdělávání	Počet hodin	Datum konání	Realizátor – organizace, odborník
Setkávání metodiků prevence	4		PPP Znojmo
Setkání výchovných poradců	4		PPP Znojmo
Aktiv výchovných poradců	2		ÚP Znojmo

**)Přidejte řádky podle potřeby*

4. Způsob spolupráce s ostatními pedagogy

- celý pedagogický sbor bude seznámen s plánem na pedagogické radě, učitelé budou zpětně informovat metodika o jejich aktivitách v tomto oboru (viz. Učební plán, ŠVP, mezipředmětové vztahy)
- třídní učitelé zahrnou problematiku do třídních schůzek (zavedeny pravidelné třídnické schůzky 2x měsíčně ve všech ročnících), dále budou informovat o dění a realizaci programu, budou včas informovat o zjištěných poruchách učení a chování (zvýšená

pozornost problémovým a rizikovým skupinám)
- třídní učitelé předají ŠMP zpětnou vazbou potřebné informace o akcích tříd a školeních pedagogů.
- třídní učitelé mohou využít pomoc ŠMP při nastavení třídních pravidel, popř. s náplní třídnických hodin.

Počty pedagogických pracovníků	Celkem:	Podílející se aktivně na prevenci	Nepodílející se aktivně na prevenci
Vedení školy:	2	2	
Z toho učitelé	10	10	
Vychovatelé	2	2	
Asistenti pedagoga	5	5	

II. SPOLUPRÁCE ŠKOLY S RODIČI

1. Způsoby seznámení rodičů s činností ŠMP , možnostmi spolupráce a MPP

Rodiče jsou prostřednictvím žákovských knížek a webových stránek seznámeni s tím, kdo vykonává ŠMP a výchovného poradce.

Konzultační hodiny ŠMP – úterý 9:45 – 10:30.

Konzultační hodiny VP – čtvrtek 8:30 – 9:15 nebo v kterýkoliv jiný termín po telefonické domluvě. Kabinet ŠMP a výchovného poradce se nachází ve staré budově školy v I. poschodí. Nástěnka s užitečnými telefonními čísly, důležitými kontakty a informacemi je umístěna na hlavní chodbě budovy školy v prostoru šaten, aktuality jsou v I. poschodí staré budovy na nástěnce naproti ředitelně.

2. Aktivity pro rodiče

- informovanost rodičů o tomto protidrogovém programu
- slavnostní zahájení školního roku
- slavnostní ukončení školního roku
- rodičovské schůzky
- dny otevřených dveří
- dýňová stezka
- vánoční trhy
- advent v obcích Šatov, Havraníky, Hnanice
- školní ples
- školní akademie, Den matek
- setkání s rodiči předškoláků - MŠ Šatov a MŠ Hnanice
- sportovní turnaje žáků
- Den dětí - akce pro děti - rodiče jsou vítáni
- účast rodičů na besídkách
- besedy pro rodiče dle aktuální nabídky
- společné akce pro rodiče a děti

III. PROGRAM PREVENTIVNÍCH AKTIVIT PRO ŽÁKY ŠKOLY

1. Způsob seznámení žáků s činností ŠMP, možnostmi pomoci a MPP

Žáci jsou na začátku školního roku informováni o činnosti školního metodika prevence a výchovného poradce prostřednictvím třídního učitele nebo přímo školním metodikem a výchovným poradcem. Jsou informování o tom kde je možné je navštívit, o schránce důvěry a o projektu „Nenech to být“

Pokud má žák nějaký problém, ví, že se má obrátit na třídního učitele, výchovné poradce či školního metodika prevence, se kterým se domluví na osobní schůzce.

Druhou variantou je schránka důvěry. Způsob odpovědi žákům je volen dle typu a závažnosti problému vždy po domluvě s ostatními pedagogy zabývající se prevencí na naší škole.

Žák by měl vyhledat ŠMP zvláště pokud má problém, potřebuje radu či pomoc v oblasti:

- závislosti
- poruch příjmu potravy
- záškoláctví
- vandalismu
- sexuální zneužívání
- násilí (fyzického i psychického, doma i ve škole)
- sebepoškozování
- kriminálního chování

2. 1. Nespecifická a specifická prevence pro žáky ve výuce, která je součástí učebních osnov

I. stupeň

Prvouka:

- vztahy mezi členy rodiny, komunikace s neznámou osobou, péče o nemocné a handicapované
- vztahy v místě bydliště, důvěra a opatrnost
- fáze lidského života, respekt k časovým potřebám vlastních i jiných
- využití vhodnosti a nevhodnosti, škodlivé prostředí
- seznamování, podobnost a odlišnost lidí, vztahy, společenská pravidla, bezpečné chování nebezpečí z neznalosti, zastrašování, šikana, agrese
- ochrana proti nemocem, zdravý denní režim, hygiena, rozmanitost stravy, účinek tabáku, alkoholu, kávy, drog aj. na organismus, pomáhající instituce, ochrana zdraví a čistota, vztahy mezi pohlavími v daném věku, pravidla slušného chování, zásady zdravé výživy, režim dne, bezpečnost mimo školu, využití volného času.

Přírodověda:

-lidské tělo, péče o zdraví, hygiena, racionální výživa, rovnocennost lidských ras, hlavní období lidského života.

II.stupeň

Přírodopis:

- poškození lidského organismu, nemoc, přenos, vstupní brány, nakažlivé nemoci, vlivy kouření, drog, přepínání, stresu, duševní hygiena, imunita, očkování
- stavba těla, funkce jednotlivých orgánů, hygiena jednotlivých soustav, nebezpečí pohlavních chorob a AIDS, imunita, odpovědné rodičovství
- rozmnožování organismu, fyziologie rozmnožování proměnlivost a dědičnost.

Občanská nauka:
- naše škola a rodina, režim dne, zdravá výživa, využití volného času, role v rodině, tradice, zvyky
- náš region, naše vlast, lidé různých národností i menšin
- kulturní dědictví, zábavní kultura
- majetek, vlastnictví a hospodaření, majetková nerovnost, životní úroveň, rozdíly
- život ve společnosti, člověk a jeho začleňování, společenské vztahy, společenské vzorce chování, komunikace, agresivita
- člověk a morálka, mravnost, hodnoty, mravní odpovědnost, svědomí, sebevýchova, osobní kázeň, sebekontrola a sebeovládání, vztahy ve škole, školní řád, přátelství, vztahy mezi chlapcem a dívkou a dospívajícími, zákon o rodině – odpovědnost rodičů za děti, postižené dítě – vztah k němu, společenské chování, právní ochrana, životní prostředí – jeho ochrana
- člověk a lidská práva, svoboda, rovnost, nerovnost, lidská práva.

Výchova ke zdraví:
- rodina a širší prostředí, postavení muže a ženy, mezigenerační konflikty, náhradní výchovná péče.
- rozvoj osobnosti, typy osobností, duševní a tělesné zdraví, situace ohrožující zdraví, vyrovnávání se s problémem
- péče o zdraví, osobní hygiena, únava, stres, relaxace, regenerace, aktivní pohyb
- sexuální výchova, první sex, kontakty, plánované rodičovství, rozhodování v sexuálním životě, nekoitální aktivity, antikoncepce, umělé přerušení těhotenství, pohlavní choroby, sexualita a zákon
- osobní bezpečí, bezpečné chování v sociálním kontaktu, chování v krizových situacích, dětská centra, linky důvěry aj.
- sebeobsluha, osobní hygiena, výživa a příprava pokrmů, zdravotní výchova, péče o dítě.

Tělesná výchova – 1. a 2. stupeň
- psychomotorická cvičení, cvičení zlepšující sociální komunikaci, fair play, dodržování pravidel

Výtvarná a hudební výchova – 1. a 2. stupeň
- estetická výchova**,** zařazení vhodných témat do hodin výtvarné a hudební výchovy a do hodin slohového výcviku, spolupráce.

- 2. 2. Specifická prevence pro žáky ve výuce, reagující na individuální situaci ve třídě

SPJ který bude řešen:	Vztahy v třídním kolektivu
Jak byla situace zjištěna: • pozorováním • rozhovory se žáky • na základě třídnických hodin	
Kdo bude situaci řešit – jméno učitele nebo externího odborníka, organizace: • třídní učitel • výchovný poradce, ŠMP, vedení školy	
Kdy bude situace řešena: • třídnická hodina • preventivně v hodinách OV	
S použitím jakých metod bude intervence vedena: • hry rozvíjející osobnost, podporující spolupráci, dobré vztahy ve třídě	
Způsob ověření efektivity intervence: • zpětná vazba od žáků (dotazník,..)	

2. 3. Jednorázové aktivity pro žáky
- besedy o drogách, o záškoláctví
- výtvarné soutěže s protidrogovou tématikou
- besedy o zdravém životním stylu
- olympiády - ČJ., Mat., Děj., Zem., Chemie., Př.,
- sportovní turnaje a sportovní aktivity
- jednorázové projekty
- komponované pořady dle aktuální nabídky

2. 4. Dlouhodobé aktivity pro žáky
- Zdravé zuby
- Ovoce do škol
- Sběr starého papíru
- Sběr pomerančové a citrónové kůry
- Sběr hliníku a víček
- Ekohraní

2. 5. Volnočasové aktivity pro žáky
- Preventivní programy
- BESIP – dopravní výchova, 4. tř.
- Květinový den – Liga proti rakovině
- Burza škol – ÚP Znojmo
- Školní ples
- Sportovní aktivity
- Výchovné koncerty
- Předplatné do divadla, ŠD, II. stupeň
- Čtenářská noc
- Stanové městečko, Táborová noc
- Literární a recitační soutěže
- Výtvarné soutěže
- Recitační soutěže

- Olympiády
- Sběr starého papíru
- Enviromentální programy
- Školy přichází do NP Podyjí
- NP Podyjí přichází do škol
- Návštěva památek a muzeí, exkurze
- Zapojení žáků do kroužků
- Chování člověka za mimořádných událostí
- Vánoční pošta, vánoční besídky
- Vánoční „pečení“ – perníky
- Adventní vystoupení Šatov a Hnanice
- Vánoční trhy
- Sportovní odpoledne
- Mikulášská besídka
- Příchod svaté Barbory
- Svatá Lucie
- Příchod Tří králů – Tříkrálová sbírka
- Drakiáda
- Dýňová stezka, podzimní podvečer
- Den matek - Školní akademie, Májová veselice
- Zimní ozdravný pobyt
- Škola v přírodě
- Plavecký výcvik 2. – 5. roč.
- Den dětí
- Oslava Velikonoc
- Vynášení Morany, přinesení léta
- Školní výlety
- Sportovní odpoledne, soutěže pro děti
- Projektové dny
- Den Země
- Tvoření s maminkami
- Turnaj škol – „Školy za vodou“
- Karneval ŠD, Masopustní taškařice
- Pečení Vizovického pečiva
- Stavění Májky, čarodějnická taškařice
- Spolupráce s partnerskou školou Zellerndorf, Rakousko
- Spolupráce s partnerskou školou Semerovo, Slovensko
- Další akce dle aktuální nabídky
- využití školního hřiště, školní zahrady, her, literatury, křížovek, dotazníků, interaktivních tabulí, TV, DVD a audio techniky, PC učebny apod.
- výpomoc Městysu Šatov a OÚ Havraníky a Hnanice

IV. OSTATNÍ AKCE V OBLASTI PREVENCE SPJ

- Kroužky pořádané školou dle aktuální nabídky.

Spolupráce s ostatními pracovníky:

- všechny problémy budou konzultovány v rámci školního poradenského pracoviště
- úzká spolupráce bude i s vyučujícími, kteří mají na starosti poruchy učení
- spolupráce se státní správou a místní samosprávou
- informovanost Městyse Šatov a zajištění jeho podpory, dále i podpory informačního poradenského střediska pro volbu povolání

Spolupráce s odborníky:

- Policie ČR
- OSPOD Znojmo
- Městská policie Znojmo
- MÚ Znojmo
- PPP Znojmo
- SPC Brno, Ibsenova
- SPC Brno, Novoměstská
- Charita Znojmo
- Dětská lékařka
- Spolupráce s Okresním metodikem prevenceÚP Znojmo
- SVČ Znojmo (DDM Znojmo)MŠ Šatov a Hnanice
- NP Podyjí

V. SPOLUPRÁCE S OKOLÍM ŠKOLY

Organizace	Jméno odborníka	Kontakt (adresa, telefon, e-mail)
PPP Znojmo	**Mgr. Martina Voborná**	Jana Palacha 6,669 02 Znojmo, voborna@skolyjm.cz, 602 543 936
Policie ČR	**Milan Půst**	Pražská 59, 670 20 Znojmo, zn.oop.znojmo.podatelna@pcr.cz, 974 641 606
Městská policie	**Ing. Bc. Ivan Budín**	Jana Palacha 953/2, 669 02 Znojmo 2 reditel@mp.muznojmo.cz, 515 225 555
Správa Národního parku Podyjí	**Tomáš Rothröckl**	Na Vyhlídce 5, 669 02 Znojmo, info@nppodyji.cz, 515 282 240
SVP Znojmo	**Mgr. Pavel Psota**	Středisko výchoné péče Znojmo - LABYRINT Obroková 7, Znojmo, 669 02 svpznojmo@seznam.cz 778705133

VI. EVIDENCE A EFEKTIVITA

Evidenci vede ŠMP. Měření efektivity může probíhat: neformálními rozhovory s žáky i učiteli, výtvarné a slohové práce, schránka důvěry, sledování chování žáků ve vyučovacích hodinách, školních výletech či akcích školy. Vyhodnocení všech aktivit provádí ŠMP na závěr školního roku.

VII. ZÁVĚREČNÉ INFORMACE

	Datum	**Podpis ředitele/ředitelky školy**
Seznámení ředitelky školy s MPP	5. 10. 2021	
Seznámení pedagogického sboru školy s MPP	5. 10. 2021	